

DÜNYA'YI OLUŞTURAN KUVVETLER

DÜNYA'NIN BUGÜNKÜ ŞEKLİNİ ALMASINI SAĞLAYAN KUVVETLER

1- İÇ KUVVETLER

İÇ KUVVETLER NELERDİR?

1-EPIROJENEZ

2-OROJENEZ

3-VOLKANİZMA

4-DEPREMLER

2- DIŞ KUVVETLER

DIŞ KUVVETLER NELERDİR?

1- AKARSULAR

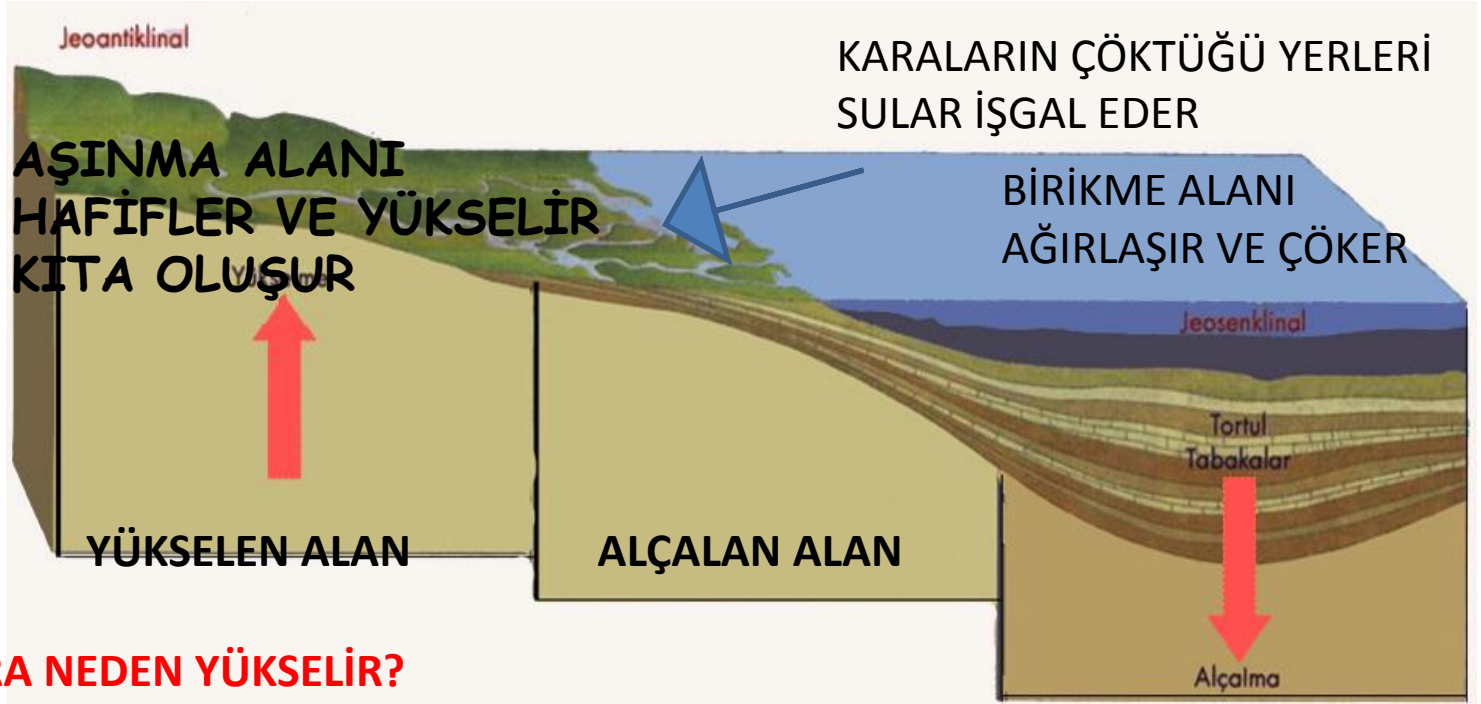
2-BUZULLAR

3-RÜZGARLAR

4-DALGALAR

5-YER ALTI SULARI

EPIROJENEZ(KITA OLUŞUMU)

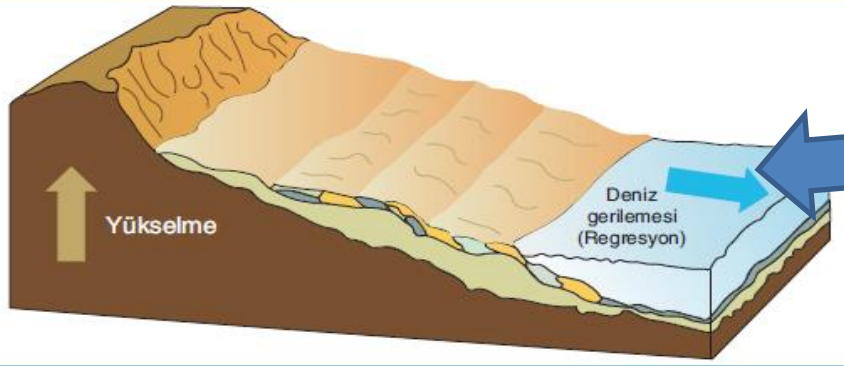

KARA NEDEN YÜKSELİR?

- 1- KARA ÜZERİNDE AŞINMA VARDIR, AĞIRLIK AZALIR.
- 2- KARA ÜZERİNDE BUZULLAR ERİR, AĞIRLIK AZALIR, KARA YÜKSELİR

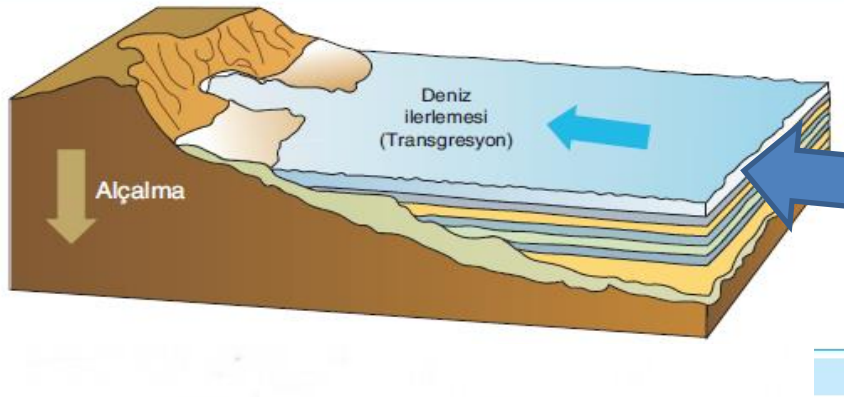
KARA NEDEN ÇÖKER?

- 1- AŞINAN TOPRAKLARIN BİR YERDE TOPLANMASI VE AĞIRLIK YAPMASI,
- 2-BUZULLARIN OLUŞMASI VE AĞIRLIK YAPMASI,
- 3-VOLKANİZMA İLE ÇIKAN MATERYALLERİN BİR YERDE TOPLANMASI

REGRESYON: KARALAR YÜKSELİR
SULAR ÇEKİLİR, KITA OLUŞUR.
SUYUN ÇEKİLMESİNE REGRESYON
DENİR.

5.7.Şekil: Deniz gerilemesi

**BUZULLAŞMA VEYA
TORTULLAŞMAYA BAĞLI
OLARAK KARALAR AĞIRLAŞIR,
ÇÖKER VE SU ALTINDA KALIR,
SU KARALARI İŞGAL EDER BU
OLAYA **TRANSGRESYON** DENİR.**

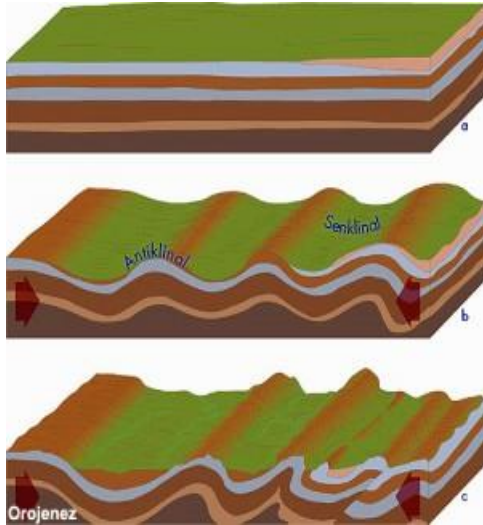
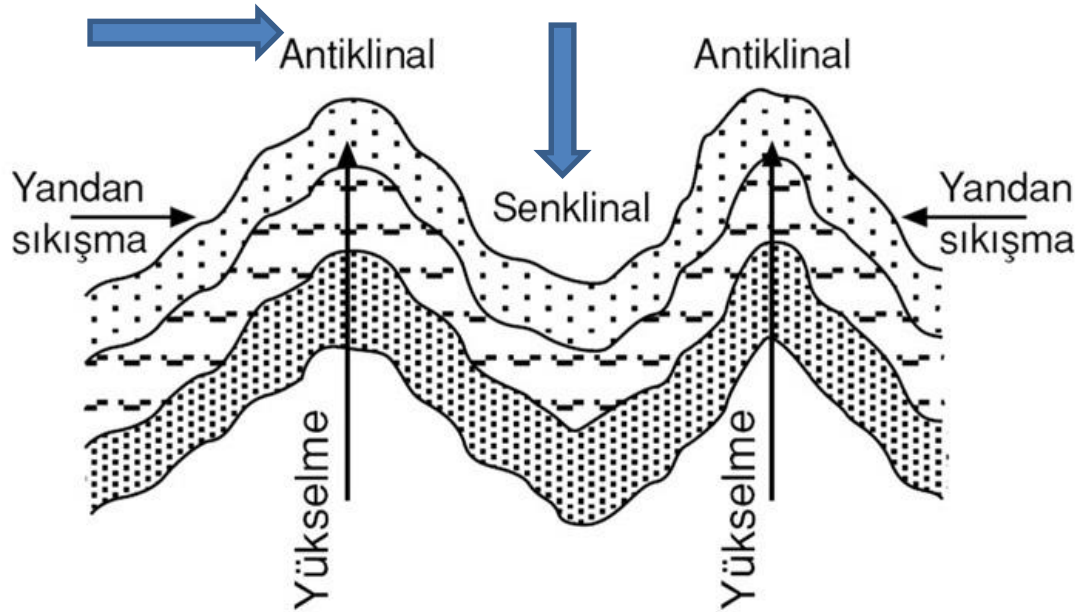

İZOSTATİK DENGEDİR?

KARALAR VE OKYANUS
TABAKALARININ MANTO ÜZERİNDE
OLUŞTURDUĞU DENGİ

İÇ KUVVETLER

OROJENEZ(DAĞ OLUŞUMU)-1

DAĞ OLUŞUMU AŞAMALARI;

-ÖNCE AŞINMA, BİRİKME İLE TORTULAŞMA OLUR(TABAKALR HALİNDE). Geniş alanları kaplayan bu tortullaşma alanlarına JESENKLİNAL denir.

-BİRBİRİNE DOĞRU HAREKET EDEN LEVHALAR ARASINDA SIKIŞAN TORTUL TABAKALAR YÜKSELEREK DAĞ SIRALARINI OLUŞTURURLAR.

-BU DURUM TORTUL TABAKALRIN ESNEK YAPIDA OLMASI DURUMUNDA GERÇEKLEŞİR.

-YANDA TABAKALAR ESNEK VE KIVRILMA GERÇEKLEŞİR.

-KIVRIMLI DAĞ OLUŞUMU

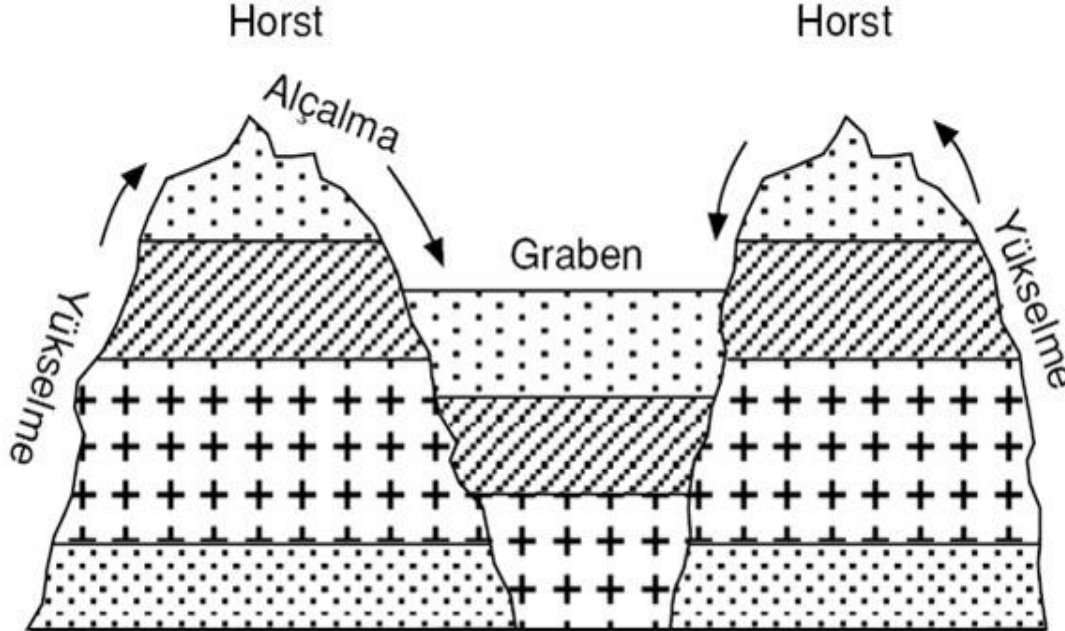
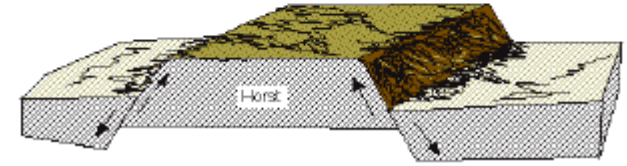
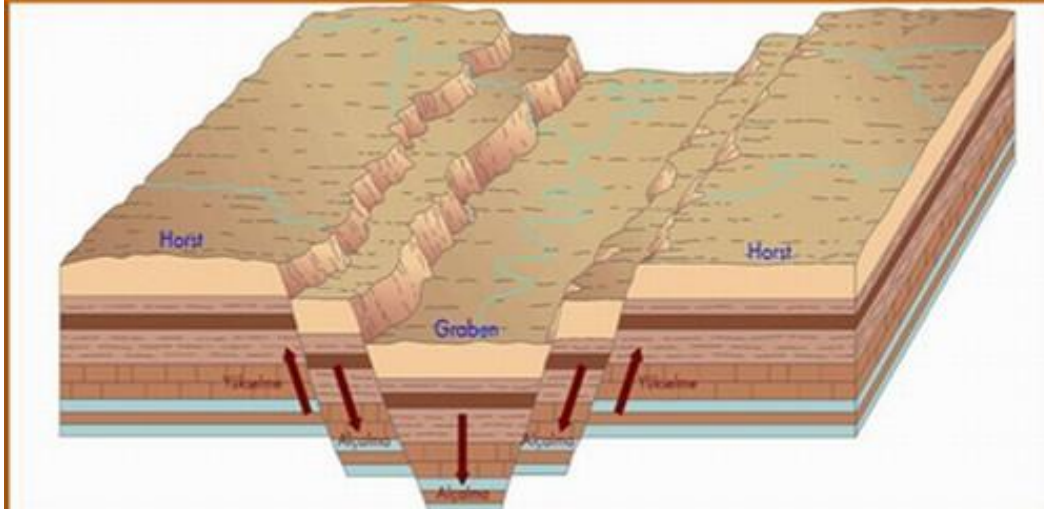
BU ŞEKİLDE OLUŞAN DAĞ SİSTEMLERİ;

PREKAMBRİYEN'DE-HÜRON KIVRIMLARI
PALEOZOİK'TE-KALEDONİEN ve HERSİNYEN
KIVRIMLARI(NORVEÇ-İSKOÇYA'DA
RASTLANIR)

SENOZİK'TE- ALP-HİMALAYA

KIVRIMLARI(halen yükselmekte)

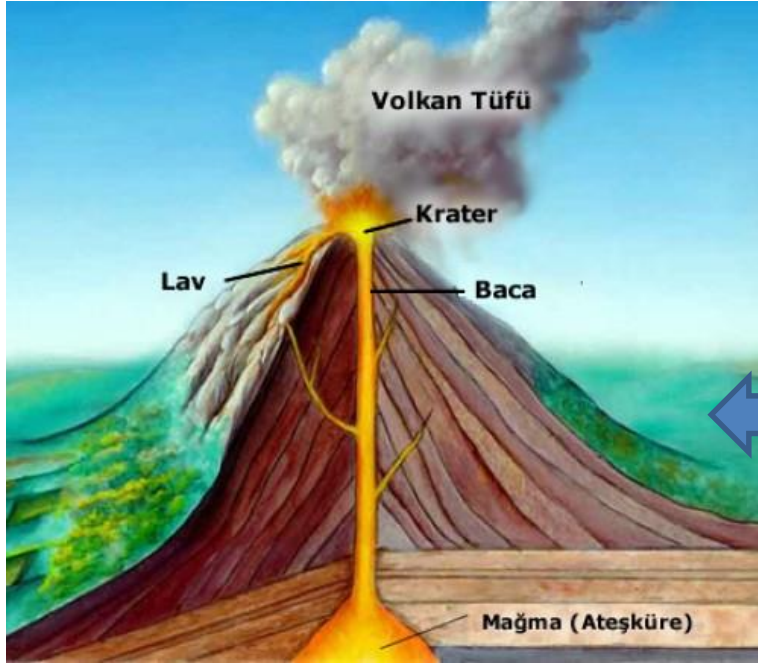
OROJENEZ(DAĞ OLUŞUMU)-2

EĞER SIKIŞAN TORTUL TABAKALAR **SERT YAPIDA** İSE TABAKALAR BİR HAT BOYUNCA **KIRILIR(FAY)**. KIRILMA SONUCUNDA TABAKALRIN BİR KISMI **YÜKSELİR(HORST)**, BİR KISMI **ALÇALIR(GRABEN)**ve **KIRIKLI DAĞ SİSTEMİ OLUŞUR.**

VOLKANİZMA

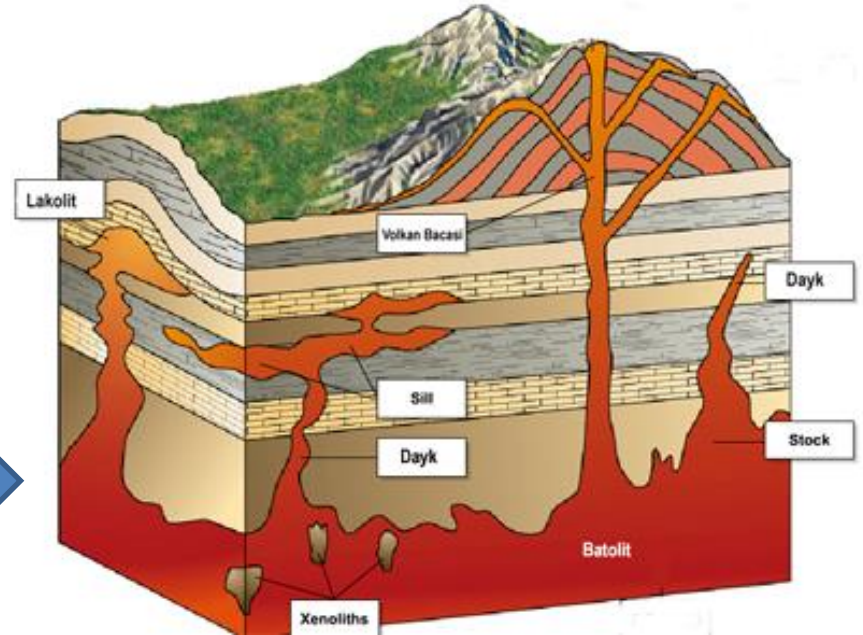
MAĞMANIN YERYÜZÜNE **ÇIKMASI**
YA DA YERYÜZÜNE **SOKULMASI**
OLAYINA VOLKANİZMA DENİR.

YÜZEYSEL VOLKANİZMA

MAĞMANIN YERYÜZÜNE ÇIKAMAMASI VE
DERİNLERDE SOĞUMASI DERİNLİK
VOLKANİZMASI OLARAK ADLANDIRILIR.

DERİNLİK VOLKANİZMASI

YÜZEYSEL VOLKANİZMA

ÇİZGİSEL PÜSKÜRME

Püskürme bir hat boyunca olmaktadır.

MERKEZİ PÜSKÜRME

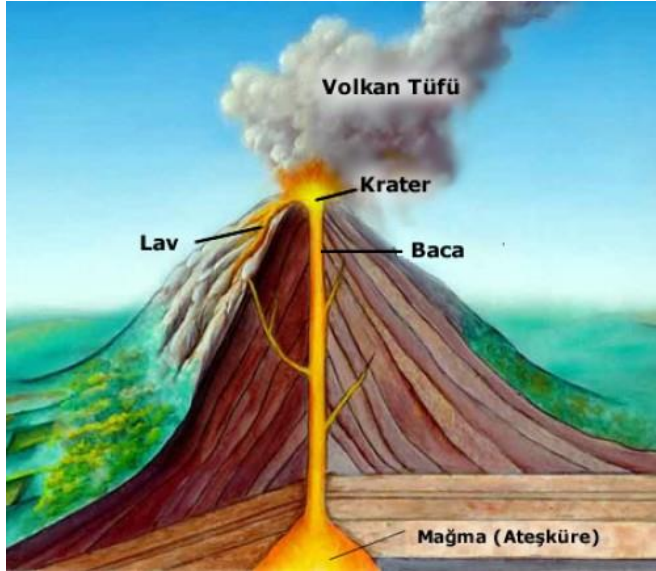
Püskürme belirli bir merkezde olmaktadır.

ALANSAL PÜSKÜRME

Püskürme belirli bir alanda olmaktadır.

YÜZEYSEL VOLKANİZMA İLE YERYÜZÜNE NE ÇIKAR? – KATI, SIVI VE GAZ MADDELER ÇIKAR.

VOLKAN KONİSİ

MAAR

KRATER

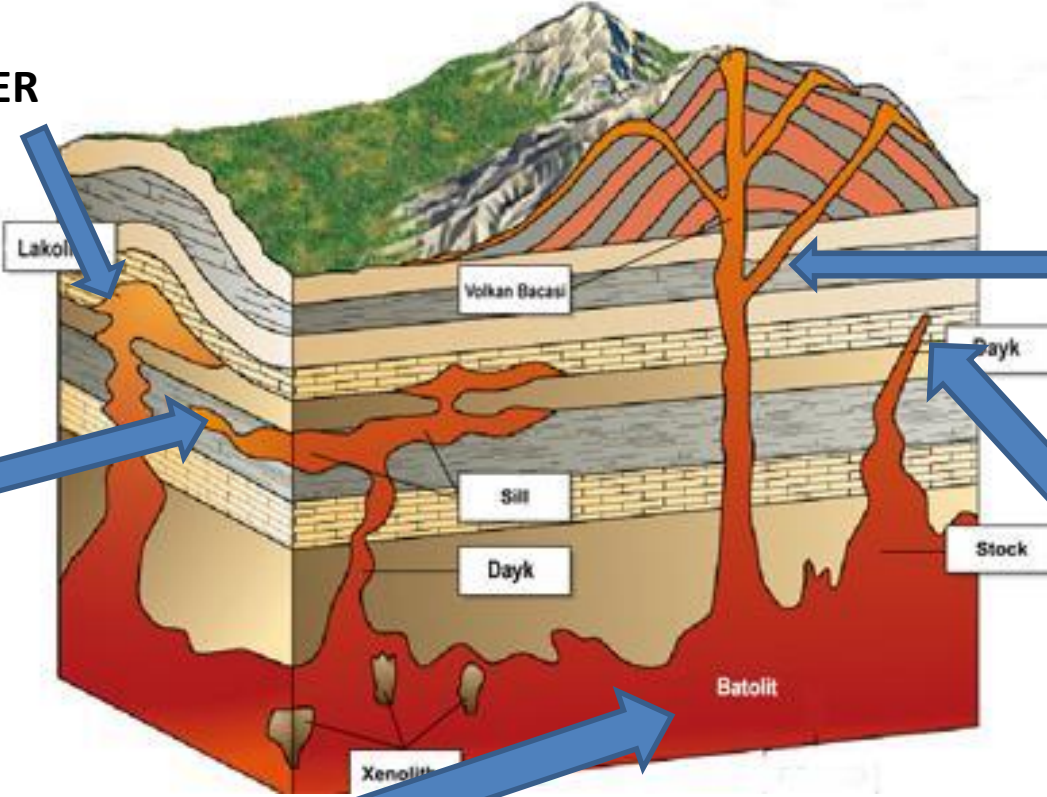

KALDERA

DERİNLİK VOLKANİZMASI

LAKOLİTLER

Mantara benzeyen kütle

VOLKAN BACASI

SİLL

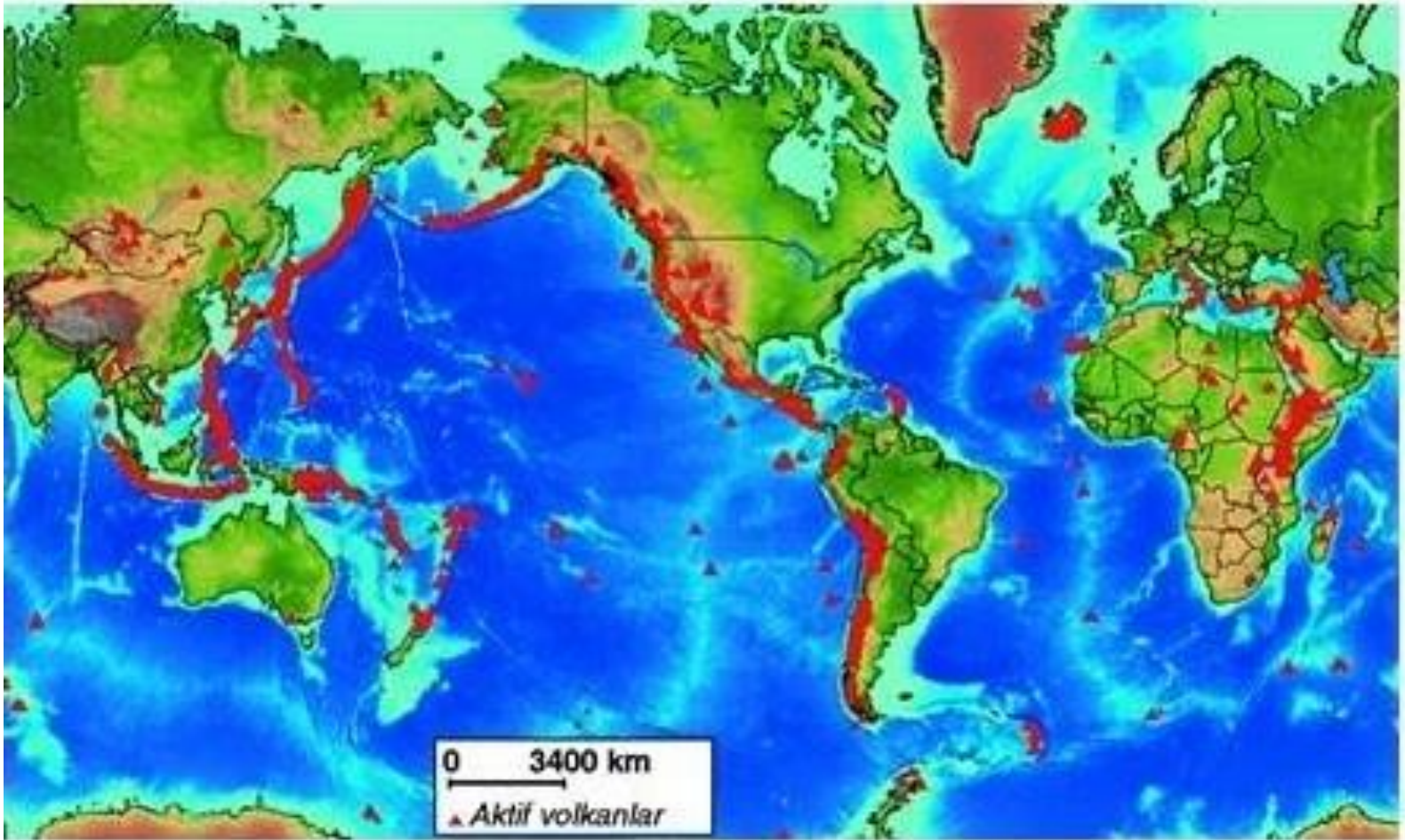
DAYK

Damar şeklinde soğumuş volkanik kütle

BATOLİT

Yer kabuğunun derinlerinde soğumuş volkanik kütle

VOLKANİZMA- YAYILIŞ

- *Yeryüzündeki aktif volkan alanlarının dağılışı*
VOLKANLARIN YAYILIŞI DAHA ÇOK LEVHA SINIRLARINDA ETKİLİDİR.

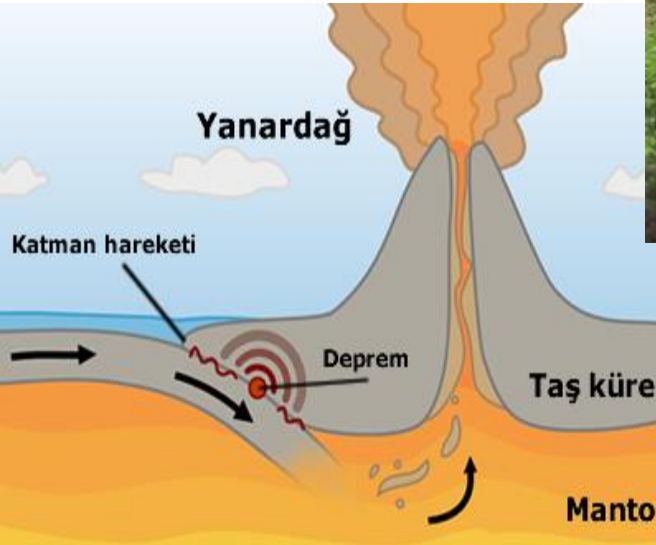
İÇ
KUVVETLER

DEPREMLER

DEPREM YER KABUĞUNUN
DOĞAL SARSINTISIDIR.

VOLKANİK DEPREMLER

Volkanik püskürme
sırasında
gerçekleşir,
Büyük zararlar
oluşturmazlar

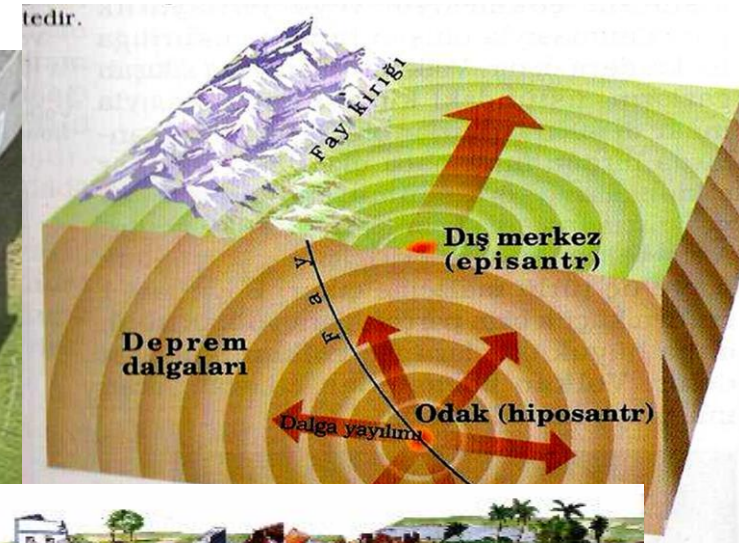
GÖÇME DEPREMLER

Yer altındaki boşlukların
çökmesi sonucunda
oluşurlar.

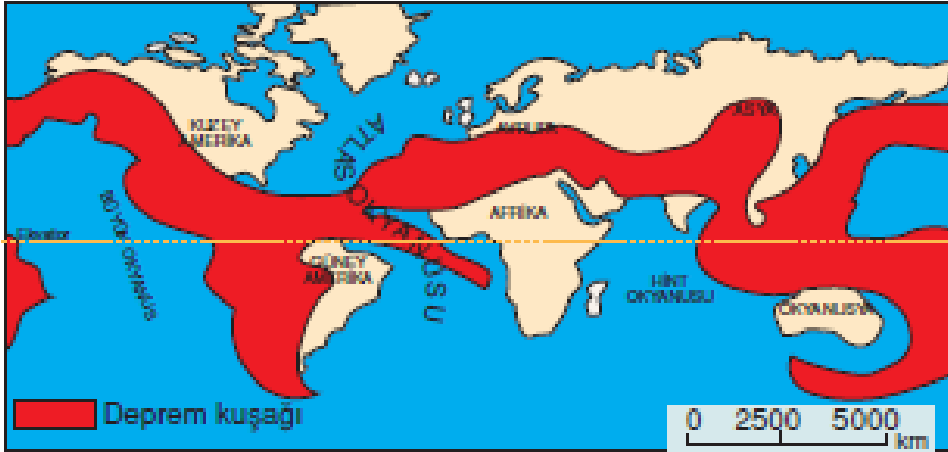

TEKTONİK DEPREMLER

Levha hareketleri
sonucunda oluşurlar.

DEPREMLERİN YAYILIŞI

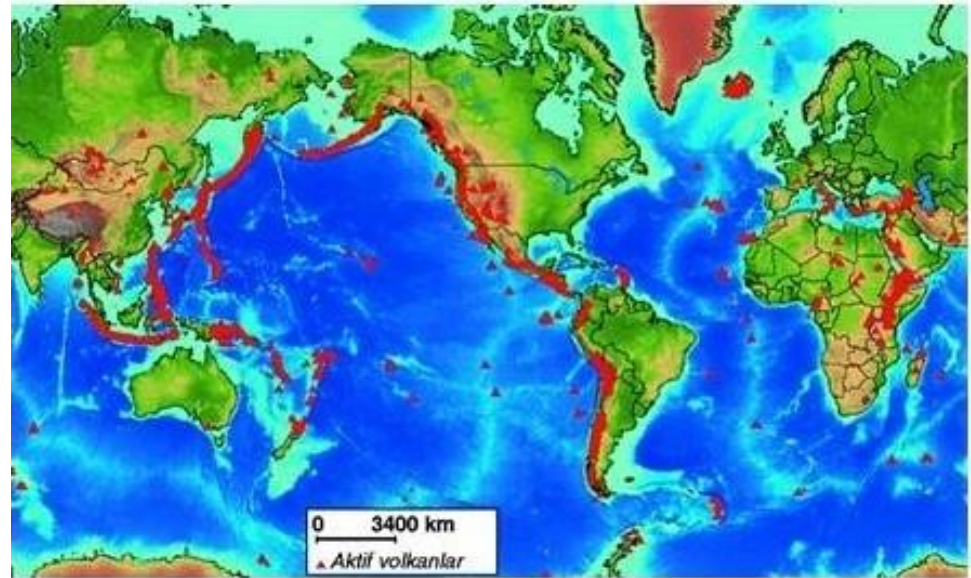

Yeryüzündeki başlıca deprem alanları

DEPREMLERİN
YERYÜZÜNDEKİ YAYILIŞI
GENELLİKLE **LEVHA**
SINIRLARINA DENK
GELMEKTEDİR.

VOLKANLARIN
YERYÜZÜNDEKİ YAYILIŞI
GENELLİKLE **LEVHA**
SINIRLARINA DENK
GELMEKTEDİR

BENZERLİĞE DİKKAT EDİNİZ.

• Yeryüzündeki aktif volkan alanlarının dağılışı

DEĞERLENDİRME